

Werken van het geloof

Er is een wezenlijk verschil tussen "werken van de wet" en "werken van het geloof".

Paulus noemt in Romeinen 3:28, dat een mens door geloof gerechtvaardigd wordt, zonder werken van de wet.

Bij Paulus gaat het om: Sola Fide, ofwel het geloof alleen, waar niets bij mag komen. Hij leert echter wel, dat dit geloof door de liefde werkzaam is (Gal. 5:6).

Paulus zegt dus evenals Jacobus, dat echt geloof werkzaam is, namelijk het uit zich in liefde, in daden.

Jacobus legt uit, wat geloof in feite is. Hij zegt dat geloof zonder daaruit voortvloeiende daden eenvoudigweg geen geloof is maar theorie. Jacobus stelt dat geloof en daden niet te scheiden zijn.

We gaan naar Jacobus 2 vanaf vers 14.

In dat gedeelte schrijft Jacobus dat geloof zonder werken louter theorie is.

14 Wat voor nut heeft het, mijn broeders, als iemand zegt dat hij geloof heeft, en hij heeft geen werken? Kan dat geloof hem zalig maken?

Geloof zonder daden als vrucht is namelijk geen geloof.

Geloof zonder de werken, de daden is dood. Hij stelt immers in vers 26 dat geloof zonder werken dood is.

En een dood geloof kan een mens niet behouden want dat is geen geloof. Alleen een echt geloof ofwel een levend geloof, kan een mens behouden.

We lezen verder in Jacobus 2:15

15 Als er nu een broeder of zuster zonder kleding zou zijn en gebrek zou hebben aan dagelijks voedsel.

16 En iemand van u zou tegen hen zeggen: Ga heen in vrede,

word warm en word verzadigd, en u zou hun niet geven wat het lichaam nodig heeft, wat voor nut heeft dat dan?

Jacobus komt nu met een eenvoudig praktijk voorbeeld. Veronderstel, dat een broeder of zuster honger heeft en men zegt dan tot hem of haar: Shalom, vrede, eet lekker hoor.

17 Zo is ook het geloof als het geen werken heeft, in zichzelf dood.

Ja, hoe zou de liefde van God in mij kunnen blijven, indien ik mijn binnenste toesluit voor mijn naaste broeder of zuster.

Jac. 3:18

18 Maar nu zal iemand zeggen: U hebt geloof en ik heb werken. Laat mij dan uw geloof zien uit uw werken en ik zal u uit mijn werken mijn geloof laten zien.

Wie die "iemand" is staat hier niet bij maar veronderstelt wordt een gelovig iemand, die met een tegenwerping komt.

De tegenspreker wil geloof en daden van elkaar scheiden. Hij zegt: jij hebt geloof en ik heb werken.

Maar Jacobus weerlegt deze tegenwerping en zegt: Je kunt je geloof zonder werken niet demonstrenen, want pas in de werken krijgt het geloof gestalte.

19 U gelooft dat God één is; daar doet u goed aan. Maar ook de demonen geloven dit, en zij sidderen.

Zelfs demonen, boze geesten, geloven en erkennen het bestaan van God. Maar ze sidderen voor die geduchte, sterke en almachtige God.

In plaats van sidderen staat er letterlijk in de grondtekst dat hun haren ten berge rijzen van angst.

En dan gaat Jacobus verder in vers 20:

20 Maar wilt u weten, o dwaze mens, dat het geloof zonder de werken dood is?

De mens, die zo'n tekort heeft aan geestelijk inzicht, dat hij niet ziet dat een geloof zonder daden niets uitwerkt, zo'n mens noemt Jacobus een dwaas mens.

Maar wilt u weten, o dwaze mens, dat het geloof zonder de werken dood is?

Wie een voorstander is van een werkeloos geloof, is volgens Jacobus een dwaas mens. Een andere vertaling zegt dat hij dan een ijdele snoever is.

21 Is Abraham, onze vader, niet uit de werken gerechtvaardigd, toen hij Izak, zijn zoon, op het altaar offerde?

Nu neemt Jacobus "onze vader Abraham" tot voorbeeld. Het offer van zijn zoon Isaak was niet slecht theoretisch geloof maar een daad van geloof.

22 Ziet u wel dat het geloof samenwerkte met zijn werken en dat door de werken het geloof volmaakt is geworden?

Geloof en werken vormden bij Abraham één geheel. Het geloof werkte samen met de werken.

De Willibrord vertaling geeft dit vers als volgt weer: "Het is duidelijk, dat zijn geloof zich in daden uitte en eerst door zijn daden volkomen werd."

23 En de Schrift is vervuld die zegt: En Abraham geloofde God, en het is hem tot gerechtigheid gerekend, en hij werd een vriend van God genoemd.

24 U ziet dus nu dat een mens uit werken gerechtvaardigd wordt en niet alleen uit geloof.

Met zijn "U ziet" nodigt Jacobus nu alle lezers uit, om hieruit lering te trekken. Onze roeping is altijd een roeping tot geloofs gehoorzaamheid die zich uit in daden.

Een mens wordt gerechtvaardigd uit werken, uit geloofsdaden, en niet slechts uit een theoretisch, dood geloof.

Nu komt Jacobus met nog een bewijs, namelijk een heidense

vrouw, de hoer Rachab. Uit de Schrift blijkt haar geloof maar daar spreekt Jacobus nu niet over. Hij begint gelijk over haar daden:

25 En is Rachab, de hoer, niet op dezelfde manier uit werken gerechtvaardigd, toen zij de boden heeft ontvangen en langs een andere weg heeft laten weggaan?

Het bleef bij Rachab niet bij geloof zonder handelen. Nee, zij nam de boodschappers in huis en liet ze langs een andere weg heengaan?

We gaan tenslotte verder met Jacobus 2:26

26 Want zoals het lichaam zonder geest dood is, zo is ook het geloof zonder de werken dood.

In dit afsluitende vers maakt Jacobus een soort samenvatting en zegt ronduit, dat zoals een lichaam zonder geest dood is, dat zo ook geloof zonder werken een dood geloof is.

Men kan stellen, dat Paulus het hele betoog van Jacobus in drie woorden samenvat, namelijk met de woorden: "geloofsgehoorzaamheid".

Hij noemt dat in Romeinen 1:5/6 als volgt:

Door Hem hebben wij genade en het apostelschap ontvangen tot geloofsgehoorzaamheid onder al de heidenen, ter wille van Zijn Naam, waartoe ook u behoort, geroepen van Jezus Christus.

Het Woord wekt het geloof en is de basis. En door het Woord ontvangen we ook de kracht om er naar te handelen.

Alles is uit God, want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen.

Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid. Amen!